

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hónapra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér. |

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■■■

Nagybeeskerek, 1912.

XLI. évfolyam 40. szám.

Hétfő, február 19.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybeeskerek, február 19.

Torontálvármegye törvényhatósága ma délelőtt 10 órakor dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, hogy az időközben összegyűlt s elintézésre váró ügyeket letárgyalja.

A tárgysorozatban nagyobb fontosságú ügy nem volt s így az ülés simán, vita nélkül és gyors egymásutánban intézte el az ügyeket az állandó választmány javaslata értelmében.

A közgyűlésről szóló tudósításunk a következő:

A megye halottai.

Miután az elnöklő főispán megnyitja a közgyűlést, a tárgysorozat előtt megemlékezik a vármegye törvényhatóságát legutóbb ért gyászestéről, nevezetesen Baich Iván báró, dr. Miloss Aurél és Michich Ottó törvényhatósági bizottsági tagok haláláról, akiknek elhunytá fölélt indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi részvétét fejezi ki.

A társörvényhatóságok átiratai.

A tárgysorozatra térve, dr. Vincze-hidy Ernő m. főjegyző előadó ismerteti Hevesvármegye átiratát, amelyben annak a feliratának pártolását kéri, amelyben a fősorozás idejének megváltoztatását kívánja, miután szerinte a márciusi zord idő nem alkalmas a sorozásra. Miután nálunk semmi sem indokolja a sorozás idejének megváltoztatását, a közgyűlés az átiratot egyszerűen tudomásul veszi.

Ugyancsak tudomásul veszi a közgyűlés Gömör- és Kishontvármegye átiratát az 1908. évi XXXVIII. t. c. 17. §-ának megváltoztatása tárgyában.

Jásznagykunszolgok vármegyének azt a feliratát, hogy a nagy mezei munkák idejében a tartalékosokat és póttartalékosokat ne hívják be, pártolja. Ugyancsak Jásznagykunszolgok-megyének a vidéki hírlapíró szövetség támogatására vonatkozó átiratát kiadja az alispánnak.

Szepesvármegye törvényhatóságának feliratát a tanítói kar fizetésének rendezése tárgyában a törvényhatóság melegen pártolja, miután kívánatosnak tartja a nehéz megélhetési viszonyok közepette a tanítókat megfelelő és méltó javadalmazását.

Egyéb ügyek.

A Torontáli helyi érdekű vasut kéri, hogy kötvénybiztosítási alapját felhasználhassa, illetőleg a tartalékalapba bekebelezhesse. Miután a vasut jövedelmezősége annyira emelkedett, hogy a biztosítási alapra szükség nincs, másrészt ennek felhasználása a közönség előnyére való beruházásokra szolgálja s a vasut jövedelmezőségét is jobban előmozdítja, az állandó választmány e kérelem teljesítését javasolja.

A közgyűlés ehhez egyhangulag hozzá is járul.

Magyarország vármegyéi és városai monográfia vállalatnak kérelmét, hogy a több évi részletre megszavazott 10 ezer korona előfizetési díjat a vármegye egyszerre fizesse ki, nem teljesítik.

Nagybeeskerek városnak azt a határozatát, hogy a várost az eddigi kilenc kerület helyett háromra osztja, jóváhagyja azzal, hogy azt a város egyrészét szabályrendeletében vezesse keresztül, másrészt, hogy kérje ki a törvény értelmében a pénzügyminiszter hozzájárulását.

Ugyancsak jóváhagyja a közgyűlés

Nagybeeskerek város képviselőtestületének azt a határozatát, hogy hatósági eszédközvetítőt állít föl.

Ezután segélyeket szavazott meg a közgyűlés és pedig a besztercebányai Bethlen Gábor-szoborra 100 koronát, a kolozsvári Rákóczi-szoborra 100 koronát, a nagyikindai Patronage-egyletnek 100 koronát, a magyar aviatikusok támogatására és egy magyar pilóta-iskola létesítésére 500 koronát, a Torontálvármegyei tüzoltószövetségnek 500 koronát, végül a mosztári magyar kulturegyesületnek 50 koronát.

Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a nagybeeskereki közkórháznál az egyik alorvosi állást szemészeti főorvosi állássá szervezi át.

A szegényügy rendezése.

Bielek Vilmos előadó ismerteti ezután Jankó Ágoston alispánnak nagyfontosságú szociális előterjesztését a szegényügynek a vármegyében való helyes rendezéséről és az erre vonatkozó szabályrendelet-tervezetéről.

Az alispán előterjesztését, amelyet legközelebbi számunkban behatóan ismertetni fogunk, a közgyűlés egyhangú tetszéssel és helyesléssel fogadta és magáévá tette.

Végül a többi kisebb ügyeket minden vita nélkül hamarosan elintézték s ezzel a közgyűlés 11 óra után véget ért.

A Vörös kereszt közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybeeskerek, február 19.

Az országos vöröskereszt egyetel torontálvármegyei választmánya és nagybeeskereki fiókegylete tegnap délelőtt 11 órakor tartotta ez évi rendes közgyűlést dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak Jankó Ágoston alispán, Jemrics Istvánné, dr. Riesz Jakabné, özv. Steinbach Antalné, Wehner Györgyné, Tóth István, dr. Haidegger Lajos, Lowieser Imre, Menczer Lipót, Vámos Ignác, dr. Kéler Béla stb.

Az ülés megnyitása után az elnöklő főispán meleg szavakban elparentálja a vöröskereszt két elhunyt érdemes választmányi tagját, dr. Mangold Samut és Engel Laurát. Indítványára a közgyűlés az elhunytak családjainak részvétét fejezi ki s a részvétet jegyzőkönyvileg megörökíti.

Most, miután a választmányi tagok hároméves mandátuma lejárt, megejtették a választásokat, amelyek eredményeképpen megválasztották választmányi tagoknak:

Jankó Ágostonné, Dániel Ferencné, Engel Amáliát, Kupuszárovi Miklósné, özv. dr. Mangold Samutné, dr. Mihálovics Ödönné, Menczer Lipótné, dr. Perisics Zoltánné, Steinitzer Gézánné, Steinbach Antalné, dr. Vincze-hidy Ernőné, Weisz Izidorné, dr. Weitercsan Józsefné, továbbá Jankó Ágostont, Tóth Istvánt, dr. Vincze-hidy Ernőt, dr. Perisics Zoltánt, Grézlo János, Franz J. L.-t, Steinitzer Gézát, Oldal Antalt, Menczer Lipótot, dr. Haidegger Lajost, Partilla Gézát, Popovics Péci Szilárdot és Somfai Jánost.

Dr. Kéler Béla titkár ezután bemutatja az 1911-iki zárszámadásokat, amelyek szerint a választmány vagyona 11.167 K 66 fillér, a fiókegylet vagyona pedig 7149 K 82 fillér.

A közgyűlés a számadásokat tudomásul veszi s Steinitzer Géza pénztárosnak

a fölmentvényt megadja, egyben pedig föl hívja, hogy a fiókegyletektől eddig befolyt s az ezután még befolyó összegeknek a központi igazgatóságot megillető hányadait terjessze föl.

A vidéki fiókegyletek közül a katalinfalvai, basahidi, módosi, ferenczhalmi, nagyajosfalvi, révaufjalui és torontálalmási fiókegyletek terjesztették be eddig számadásaikat, illetve jelentéseiket, amelyeknek egy példányát a központi igazgatósághoz fölterjesztik.

Dr. Kéler Béla titkár ezután a következőkben terjeszti elő jelentését az elmúlt évről:

A nagybeeskereki választmány körében az elmúlt esztendőben a következő községekben működtek fiókegyletek: Nagyajosfalva, Párdány, Perlasz, Szekerény, Torontálvásárhely, Katalinfalva, Basahid, Torontálalmás, Ferenczhalom és Révaufjalu.

Megszűnt az 1911. évben a botosi fiókegylet, mely az elnökségnek minden fáradozása dacára az ottani kedvezőtlen társadalmi viszonyok miatt már nem volt újjáalakítható, minek következtében annak 140 K 58 fillérnyi fennmaradt vagyona a központi igazgatósághoz fog felterjesztetni.

Evvel szemben sikerült újjáalakítani az 1896. év óta szünetelő orlódi, valamint az 1908. év óta nem működő módosi fiókegyleteket.

Folyamatban van jelenleg a csókai fiókegylet újjászervezése, ami egyelőre akadályokba ütközik ugyan, de tekintettel a régi fiókegyletnek rendelkezésre álló tekintélyes (1220 K) vagyonmaradványára, mely a fiókegyesület működésének megkezdéséhez elegendő támpontul szolgálhat, lehet reményünk arra, hogy ezen fiókegyesület is nemsoká megalakul.

Hálásan kell megemlékeznünk az egyesületnek egy kegyes jötevéjéről, néhai özv. Chórin Zsigmondné szül. Menczer Erzsébet urnőről, ki a múlt évben történt elhunytával a nagybeeskereki fiókegyletnek 17 darab régi kibocsátású Nagybeeskereki Takaréki és Előlegegyeleti részvénynek $\frac{3}{34}$ -ed részét hagyományozta, mely hagyomány pénzértékben 1410 koronát tesz ki; ezen összeg az elhunyt hozzátartozóinak illetve örökösökének kívánsága szerint, „Menczer Erzsébet-alapítvány” címén fog az egyesületnek átadatni és annál kezeltetni.

Megemlítendő végül, hogy a nagybeeskereki fiókegylet tagjai a múlt évben kétféle szaporodtak, úgy, hogy a jelenlegi taglétszám 183.

Miután különböző segélyeket szavaztak meg s hitelesítőül kiküldötték özv. Steinbach Antalné és Menczer Lipótot, a közgyűlés véget ért.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délnél gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Február 29, márc 1., 2., 3. országos vásár.
Március 3. A tüzoltótestület közgyűlése.
10. Árvaházegyleti közgyűlés.

HIREK.

— **Kinevezés.** A vármegye főispánja a mai megyei közgyűlésen *Bogcha* Márton m. árvaszéki úlnököt tiszteletbeli árvaszéki elnökké, ifj. *Fóris* József joghallgatót pedig tb. szolgabíróvá nevezte ki.

— **A szabad liceumból.** A szabad liceumban tegnap délután *Török* Ferenc, a polgári iskola jeles történelem-tanára tartott előadást. A felolvasás címe „Erdély szerepe Magyarország történetében“ volt. Az előadás egészen új megvilágításban ismertette Erdélynek a laikus közönség előtt jobbára hézagosan ismert szerepét Magyarország történetében. Nem annyira Erdély történetét és történetjének eseményeit ismertette, hanem inkább politikai szervezetét és alkotmányos szervezőjének hatását az anyaország változó politikai életére. Behatóan megrajzolta továbbá az önálló erdélyi fejedelemség történetét és annak mint önálló és szeres tényezőjének szerepét a magyar történelemben. Felolvasásának végeztével a megjelent szép számú közönség lelkes ovációban részesítette az előadót. Az előadás illusztrálására szolgáló vetített képeket *Szenes* Adolf polg. iskolai tanár vetítette a töle megszokott szakavatottsággal.

— **Iparengedélyek.** A szombaton tartott városi iparhatósági ülésen a következők kaptak újabb iparengedélyt: *Gaál* István vendéglős, *Popovics* Györgyné, *Eihert* Ferenc, *Muzslai* Márton szatócsiparra, *Szulejman* Ramadan cukorka és bókakészítésre, *Wehner* József és *Ignác* mészáros és hentesüzletre és *Sztojakov* Leon-tine papucsos iparra.

— **Alkoholelles nap az iskolában.** Mint ismeretes, a vall. és közokt. miniszter elrendelte, hogy az elemi iskolákban az idei tanévben egy napot szenteljenek az alkoholelles küzdelemnek. Torontálvármegye kir. tanfelügyelője a vármegyei iskolák számára a mai napot jelölte ki e célra s ennek folytán ma egy nagybecskereké áll. elemi iskolákban mint a vármegye legtöbb iskolájában a tanítók előadásokat tartottak az alkohol testet-lelket öllő romboló hatásáról.

— **Mesemondó délután.** Szombaton délután volt a harmadik mesemondó délután a polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében, ahol ezúttal *Kiss* Sarolta áll. óvónő mondta el szépen és vonzóan az apró hallgatóságnak a „Piroska“ és „Jancsi és Juliska“ című meséket, amelyeknek a hatását nagyban emelték a *Szenes* Adolf tanár által vetített színes képek.

— **A lóavató-bizottságok elnökei.** Torontálvármegye törvényhatósága mai közgyűlésén a megye területén működő lóavató-bizottságok elnökeivé a következőket választotta meg:

Az alibunári járásba *Korsós* Elemért, az antalfalvaiba *Jovanovics* Gyulát, a bánlakiba *Barth* Károlyt, a csenei I. bizottságba *Wadler* Nándort, a II-ik bizottságba *Szekerés* Kálmánt, a módosi járásba *Gyertyánffy* Andort, a nagybecskerekéi járás I. bizottságba *Pap* Ernőt, a II-ik bizottságba dr. *Mihálovics* Ödönt, a nagy-kikindai járásba *Telesky* Kristófot, a pancsovaiba *Szabadkay* Ignácot, a párdányiba *Jenovay* Zoltánt, a perjámosiba *Hartner* Józsefet, a törökbecseibe dr. *Ivánovics* Ivánt, a törökkanizsaiba *Tallán* Jenőt, a zombolyaiba dr. *Reichrath* Miklóst, Nagybecskerek városra *Poroszkay* Bélát, Nagyikinda városra báró *Hauser* Károlyt és a nagyszentmiklósi járásba *Rónay* Ernő megyebizottsági tagokat.

— **A hadastyán egyesület közgyűlése.** A dr. *Perisics* Zoltán ur. védnöksége alatt álló első nagybecskerekéi magyar katonai hadastyán betegsegélyező egyesület tegnap d. u. 2 órakor tartotta meg az évi rendes közgyűlést nagy számban megjelent tagokkal az ipartestület hivatalos helyiségében. A közgyűlésen elnökké *Havos* Dániel, alelnökké *Klementics* Ferenc, a felügyelőbizottságba: *Friedmann* Zsiga, *Göttel* György, *Csányi* Lajos, *Horty* János, *Tóth* György, *Pinkert* József, *Mirku* János, *Ferdinandy* Mihály; pótagokká: *Krizsanov* Cyrill, *Metzger* Károly, *Goldschmidt* Lipót, *Fischer* Ferenc, *Jorgován* Emil;

számvizsgálókká: *Pollák* Zsiga, *Feketics* József és *Perisics* Nikifor választatott meg egyhangulag.

— **A temesvári kereskedelmi és iparkamarából.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara legutóbbi ülésén tárgyalta *Társó* és *Klári* vásárlókérelmeit, amelyet ellenez, míg *Bótos* község vásárlóhelyezése ellen nem emelt kifogást.

— **Könyvelési tanfolyam Billéden.** A Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete Billéden könyvelési tanfolyamot rendez, melyet tegnap nyitott meg *Blaskovics* Ferenc apátkanonok. *Blaskovics* nagy és szép beszédben figyelmeztette a gazdákat, hogy éppen az új adótörvény után mennyire szükségük lesz arra, hogy a könyvelésben jártassággal bírjanak. Noha előbb a tanfolyam iránt nem volt nagy az érdeklődés, a beszéd hatása alatt igen sokan jelentkeztek nemcsak Billéden, hanem a környékről is, ugyannyira, hogy valószínűleg Lovrinban is kell majd hasonló tanfolyamot rendezni. A tanfolyam előadója *Dold* István.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalathoz tudják, hogy ez csak a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— **Véres parasztbál.** Véres eset történt szombatról vasárnapra virradó éjjel Nagybecskereken. Ugyanis a Tomaseváci-utca 1732. házában alatti koreszmában az arra lakó földművelők bált tartottak szombaton este. *Stupjanszky* György és két társa, *Csontos* István és *Muszkán* György, szintén elmentek a bálba, de a belépő díjat semmiképp sem akarták lefizetni. Erre a vendéglő bérlője, *Lepkó* Sándor, felszólította a három legényt, hogy hagyják el a helyiséget. Ezek nagy szitkozódva kifelé indultak, majd az utcán az egyik legény *Muszkát* György a botjával hátbavágta *Lepkó* vendéglőst. Ezután a három garázda legény eltávozott, de egy óra múlva visszatértek mind a hárman és dühökben, a bent mulatók bosszantására, elkezdtek ordítani és vadul dörömböltek a koresma ablakán. A dörömbölésre több ember — miután már előzőleg sem nézték jó szemmel a három veszekedőt — kirohant a koresmából és el akarta távolítani a három legényt az ablaktól. Ebből persze verekedés keletkezett s előkerültek a bicskák is. Ebbe a vad tumultusha valahogy belekeveredett *Kormányos* Illés megyei könyvmai munkás s mikor javában dult a harc, a legvadabbul vagdalkozó *Stupjanszky* György hosszú késével mellbeszurta *Kormányos* Illést. A legényből kibugyogó vér azonnal lelohasztotta a verekedők harci kedvét s gyorsan szétszaladtak, a megszurtt ember pedig segítségért kiáltozva bevászorgott az ivóba, hol azután a földre esett s pár pernyi szenvedés után meghalt. A esendőség értesülve a gyilkosságról, még az éjjel le tartóztatta a tettest és a társait, egyben pedig tovább nyomoz, miután a tanúk a nagy verekedés hirtelen változatai miatt a legeltérőbben vallanak.

— **Gyermekholttest a papirdobozban.** Az orsovai pályaudvaron a Romániába menő vonat vámvizsgálatánál a esendőrök le tartóztattak egy asszonyt, akinél egy papirdobozban gyermekholttestet találtak. Az asszony vallomásaiban előadta, hogy a gyermek halva született. Minthogy gyermekgyilkosság gyanúja forog fenn, az anyát letartóztatták.

— **Talált boa.** Szalavár Ede polgári iskolai tanár tegnap este a posta és megyeház épülete közötti járdán egy fekete prémbóát talált. Az igazolt tulajdonos a boát átveheti az Uri-utca 12. sz. alatt.

— **Véres pásztoróra.** Resicabányáról jelentik: *Tentu* György resicabányai munkás felesége nemesak szép volt, hanem kikapós is. Szerette a változatosságot. Míg férje munkában volt: szorgalmasan fogadta a szerelmes legényeket. A megcsalt férj gyanakodott. A napokban délelőtt váratlanul tért haza a gyárból Angyal-utcai lakásába s feleségét *Neumann* Adolf kocsissal találta. *Neumann* el akart futni,

Tentu azonban kést rántott és *Neumann*t összeszurkálta. A veszélyesen sérült legény kórházi ápolás alatt van.

Mulatság.

A nagybecskerekéi szerb nőegylet hangversenye. Szombaton este tartotta meg a nagybecskerekéi szerb jótékony nőegylet táncal egybekötött jótékonycélu hangversenyt a Lloyd társulat helyiségében. Az estély iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg egy Nagybecskereken, mint a környéken, úgy, hogy még vidékről is sokan vettek részt a mulatságon. A rendezőség már hetekkel ezelőtt buzgón fáradozott a műsor összeállításán és fáradozása sikerrel is járt amennyiben minden izlést tökéletesen kielégítő műsort állított össze s a közönségnek az est folyamán valóban kiváló művelvezetben volt része. Együttal különös és vonzó érdekességet kölcsönözött az estnek az a körülmény is, hogy sikerült a rendezőségnek megnyerni dr. *Oszloics* Tihomir tanárt, a „Matica“ főtáncárát, az estélyen való közreműködésre. Az estélyre összegyűlt nagyszámú és előkelő közönség soraiiban ott láttuk városunk társadalmi életének előkelőseit és vezető tagjait. Így dr. *Dellimanics* Lajos főispánt, *Jankó* Ágoston alispánt, *Vinczevidy* Ernő megyei főjegyzőt, *S.rosz* Béla városi főjegyzőt, *Szlavikovszky* Szaniszló es. és kir. századost, *Sziodola* János honvéd-századost, *Straity* György gör.-kel. főesperest, *Stakity* Zsárko gör.-kel. esperest és *Militey* Pál gör.-kel. lelkészt, dr. *Gyorgyevis* Milos, dr. *Pánics* Mladen, dr. *Petrovits* János, dr. *Mátits* Mihály, dr. *Nedelykovits* Márkó, ügyvédek, dr. *Pesits* Aron orvost, dr. *Mirkov* Dusan rendőrkapitányt, *Podovits* Péci Szilárd földbirtokost, *Szabó* Béla és *Szathmáry* Ödön trv. bírákat stb.

A hangverseny kevéssel 9 óra után kezdődött. Először dr. *Oszloics* Tihomir tanár tartott szép és tartalmas felolvasást a nőegylet feladatáról. Az illusztris előadást felolvasása végeztével zajos ovációval ünnepelte a közönség. Ezután dr. *Nedelykovits* Márkóné és *Davidovits* Olga Wagner Richard „Tanhäuser“ operájának nyitányát játszották el a zongorán kitűnő szabatossággal. Majd *Vracsarics* Zóra adott elő monologot bájos és megkapó közvetlenséggel. Ezután a filharmonia egyesületnek ismert és kitűnő vonósnégyese következett. melynek tagjai: *Kadelburger* Ede, *Szabó* Béla, *Ripka* Imre és dr. *Steinbach* Béla a tőlük már megszokott művészettel játszottak. Végül pedig dr. *Pesits* Áronné énekeit egy szép szerb dait iskolázott szépen csengő hangján. A közönség nagy tetszéssel fogadott s a szereplőket zajos tapsokkal jutalmazta. A kitűnően sikerült hangverseny végeztével souper volt, mely után megkezdtek a táncot és a legvid. mabb hangulatban folytatták a késő hajnali órákig. A rendezőség a jelenvolt hölgyek névsorát a a következőkben állította össze:

Asszonyok: *Jankó* Ágostonné, dr. *Gyorgyevis* Milosné, dr. *Davidovits* Bogdáné (Törökbecse), özv. *Nikolics* Ruzsica (Felsőelemér), *Grünbaum* Frigyesné, *Popovits* Péci Szilárdné, *Kollarits* Gaborné, *Hegedüs* Vilmosné, özv. *Fuka* Kornélia, özv. *Pesits* Zsófia, *Udiczki* Milosné, *Udiczki* Lázárné, *Deutsch* Emilné, *Nikolics* Emilné, dr. *Pesits* Áronné, dr. *Nedelykovits* Márkóné, dr. *Pánics* Mladenné, dr. *Mátits* Mihályné, dr. *Erdelyanov* Péterné, *Szaitits* Szávané (Felsőelemér), *Radies* Milánné, *Terzin* Zsivkóné, *Iszakovits* Szvetozárné, *Krizsanov* Jánosné, özv. *Kotoracs* Mladenné, dr. *Petrovits* Jánosné (Szabadka) *Popovits* Kosztané, özv. *Baadenné*, *Gyukits* Györgyné, dr. *Misera* Józsefné.

Leányok: *Bakalovits* Dóra, *Bielek* Vali, *Szmetana*, *Gyorgyevis* Danica, *Davidovits* Olga (Törökbecse), *Vracsarics* Zóra (Titel), *Fuka* Mleva és *Melania* (Dolova) *Pesits* Milica (Dolova), *Obradovits* Jelena (Pancsova), *Jovanovits* Julia (Felsőelemér), *Gyukits* Viva, *Kral* Teri (Magyarkanizsa), *Udiczki* Melanie, *Sztaikits* Zorka és *Lyubica*, *Popovits* Vera és *Nada*, *Petrovits* Darinka (Szabadka), *Gyurits* Zorka, *Tanásevits* Olga.

A Sirályok táncestélye. Szombaton este tartotta meg a Sirályok evezős társaság a szokásos farsangi táncestélyét a kaszinó nagytermében. A „Sirályok“ tánemulatsága iránt, mint minden évben, az idén is nagy volt az érdeklődés, ismerte a „sirály“-mulatságok fesztelén és vidám hangulatát. A mulatság 10 óra tájban kezdő-

dött s csakhamar hangos lett a terem a vidám muzikaszótól és ugyancsak megtelt vidám és jókedvű táncoló párokkal. Az egyesület vigalmi bizottsága az idej mulatságra nem állított össze semmiféle műsort, hanem ahelyett a táncra fektette a fősúlyt. Meg is látszott a táncoló párokon a vidám jókedv és fesztelen hangulat, amely még az idősebbekre is átragadt és kelemessé és élvezetessé tette az estélyt. A mulatságon most is előkelő és nagyszámú közönség gyűlt össze, s a hölgyek díszes toilettjei valóságos elite-bál jellegűt kölcsönöztek az estélynek, amelynek szokásos formaszereit, hivatalos feszességét és komolyságát azonban a „sirály”-esték fesztelen vidám és barátságos hangulata tompította el. A „Sirályok” most is kitétek magukért és az izmos sportoló fiatal sirályok ugyancsak nagy bizalommal táncoltatták a szép aszonyokat és leányokat. A táncot a super alatti megszakítással egész reggelig folytatták, ami szintén egyik jellemző momentum a „sirály”-mulatságoknak. A kitünően sikerült mulatságon képviseltették magukat a testvér sportegyesületek: a torontáli atlétikai klub és a hajósegylet is, amelynek számos tagja jelent meg az estélyen dr. Vinczehidly Ernő elnök vezetésével.

A földmivek bálja. A Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesületének nagybecskereki fiókegylete szombaton este tartotta meg a szokásos farsangi táncmulatságát a Pest-szálloda helyiségében. A mulatság iránt az idén szokatlanul nagy volt az érdeklődés, és a Pest-szálloda termei ugyszólván kiesínyeknek bizonyultak olyan nagy közönség befogadására. A bál 8 órakor kezdődött és a vidám táncot, melyet a reggeli órákig folytattak a legjobb hangulatban, csak a vacsora szakította félbe. A mulatság, melyen nagybecskerek polgárságának és gazdálkodó osztályának a színe-java jelent meg, a legjobban sikerült.

TÁVIRATOK.

A politika eseményei.

A tegnapi ellenzéki pártértekezletek. — A képviselőház mai ülése. — Béke a Kossuth-párttal.

Budapest, február 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A politikának tegnap és ma nagy eseményei vannak. Tegnap ugyanis lefolytak az ellenzéki pártértekezletek, amelyek állást foglaltak a békefeltételek dolgában, ma pedig a képviselőház tartott ülést, amelyen az ellenzéki vezetők tolmácsolták pártjuk magatartását és további akcióját. És a két nap eseményeiből örömmel lehet megállapítani, hogy a nagy harc induló, amelynek első vad megharsanását már a mai napra várták, sokkal esendesebben szól, mint ahogy azt a múlt hét végén képzelték. A vasárnapi pártértekezletek közül a Kossuth-párt értekezlete nem csatlakozott az obstrukció mellé, sőt arról is van hír, hogy a Kossuth-párt már megegyezett a kormánnyal. A Kossuth-párthoz hasonló állást foglaltak el a pártonkívüliek, s a néppárt is megmaradt a mellett, hogy nem obstruál, így tehát a mai jelenségek szerint meg van a remény arra, hogy a parlamenti béke helyreáll. Igaz ugyan, hogy a Justh-párt a harc, illetőleg az obstrukció folytatását mondta ki, de ők elszigetelt macakosságukkal majd letörnek.

A politika eseményeiről cronologikus sorrendben a következőkben adjuk jelentéseinket:

Az ellenzéki pártértekezletek.

Vasárnap délután és este az összes ellenzéki pártok értekezletet tartottak, hogy állásfoglalásukról határozzanak.

A Kossuth-párt értekezletén úgy határozott, hogy a jelenlegi véderőjavasla-

tok ellen tovább folytatja a harcot, de a harcban szabad kezét ad a párt tagjainak.

A Justh-párt értekezletén kimondotta, hogy a megkezdett harcot az eddigi elszántsággal tovább folytatja.

A néppárt értekezletén abban állapodtak meg, hogy bár a véderőjavaslatokat nem szavazza meg, de megmarad eddigi álláspontja mellett, amely szerint az obstrukcióban nem vesz részt.

A pártonkívüli 48-asok a Kossuth-párt álláspontjához csatlakoztak.

A képviselőház ülése. — Az ellenzéki vezetők nyilatkozatai.

A képviselőház mai szenzációsnak ígérkező ülése elé lázas érdeklődéssel nézett a politikai világ, valamint a közvélemény, mert azt hitték, hogy már a mai napon nagy viharok törnek ki. Az embereket azonban örvendetes esalódás érte, mert a mai ülés komoly és a helyzethez méltó volt, mindvégig teljes nyugalommal folyt le.

Návay Lajos elnök fél 11-kor nyitotta meg az ülést s miután elparentálta Aehrenthal grófot, Beöthy László kereskedelmi miniszter pedig beterjesztett két vicinális vasút-javaslatot, következtek az ellenzéki vezetők nyilatkozatai.

Apponyi Albert gróf kezdte a nyilatkozatokat a Kossuth-párt nevében. Apponyi hosszasan reflektált a miniszterelnök legutóbbi nagy beszédére s kifejtette, hogy a véderőjavaslat sok pontja, nevezetesen a sorozóbizottságok összeállítása, a póttartalékosok behívásának és a szolgálati nyelvenek az ügye nem kielégítő. A választói reformra nézve a Kossuth-párt ugyan nincs teljesen azonos alapon a Justh-párttal, de egyetért vele abban, hogy a választói jog megoldása sürgős és garanciát kíván arra, hogy a jelenlegi választójog alapján nem lesz több választás. Egyebekben kijelenti, hogy a jelenlegi helyzetben a Kossuth-párt nem talál alapot a parlamenti béke megkötésére.

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök nyomban válaszol Apponyi beszédére s kifogásaira kifejti, hogy a póttartalékosok behívása dolgában teljes garanciát nyújt a törvény, amely szerint a kormányt felelősségre lehet ezéért vonni. A német szolgálati nyelv dolgában vállalja a kormány a felelősséget a megfelelő megoldásra. A választói jogra nézve kijelenti, hogy nem zárkozik el attól, hogy a Ház utasítsa a kormányt, hogy a választói jog reformjáról szóló javaslatot záros határidő alatt terjessze a Ház elé. Hangoztatja, hogy mindezekből látható, hogy a kormány és az ellenzéki pártok kívánságai között távolról sínesenek olyan differenciák, amelyek miatt a parlament rendszeres munkálkodását s az ország gépezetét megakasztani szabadna.

Öt perc szünet után Justh Gyula nyilatkozik pártja nevében. Mindenekelőtt felolvassa pártja tegnapi értekezletének határozatát, amely kimondja, hogy a párt a harcot továbbra is folytatja, de nem zárkozik el a párt a véderőreformnak a hároméves szolgálat alapján való provizórikus megoldásától. Azután beszél a magyar nyelv sérelmeiről és arról, hogy a kormány és a király között már megegyezés jött létre a választói reform minél előbb való megvalósítására.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök Justh beszédére is nyomban válaszol. Kijelenti, hogy nem bírálja a Justh-párt határozatát és felfogását, de nem akceptálhatja Justhnak azt a kijelentését, ami arra vonatkozik, hogy 1906-ban a kormány választói jog reformjára nézve már megállapodott. Az más kormány és más többség volt s a mai más kormánynak s más többségnek szintén joga van a maga

felfogását követni. A választójogot ő is sürgősnek tartja és hogy ezt a feladatot mielőbb komolyan meg akarja oldani a jelen többség, azt a Justh-pártnak nincs joga kétségbe vonni, mert ott van az ország, amely ezt a többséget ruházta fel bizalmával. Ha abban kételkednek, hogy a jelen többség nem az ország közvéleménye volna, akkor éppen úgy kétségbe lehetne vonni például a volt koalíciós többségnél is. Ismételten hangoztatja, hogy ő is a választójog sürgős megoldására vállalkozik, mert azt szükségesnek tartja úgy a haladás szempontjából, mint azért is, hogy a választási visszaéléseket, amelyeknek gyökere nem a kormányban, hanem egész másutt van, megszüntessék. (Hosszas taps és éljenzés a jobboldalon.)

Az ülés végén Batthyány Tivadar gróf sürgős interpellációt terjeszt be a budapesti vas- és fém munkások kizárása ügyében.

A kormány és a Kossuth-párt.

Mint beavatott politikai körökből jelentik, hír szerint a kormány és a Kossuth-párt között a vitás pontokra nézve már meg is történt volna a megegyezés. E hír szerint ugyanis a kormány a katonai büntető perrendtartás dolgát kikapesolná a véderőreformból, a póttartalékosok behívására is volna egy formula, a választói jog beterjesztésére nézve pedig a kormány hozzájárul ahhoz, hogy a Ház határozatilag utasítsa annak záros határidő alatt való beterjesztésére.

Aehrenthal gróf halála.

Budapest, február 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnök igen meleg hangon elparentálta a szombaton elhunyt Aehrenthal gróf közös külügyminisztert s indítványára a Ház jegyzőkönyvi részvétét fejezte ki s a családhoz részvét iratot intéz. Khuen-Héderváry Károly gróf indítványára pedig kimondotta a Ház, hogy kegyelele jeléül a külügyminiszter temetése napján nem tart ülést.

Mint Bécsből sürgönyzik, Paar gróf főhadsegéd ma megjelent Aehrenthal özvegyénél és átadta a király sajátkezű részvét levelét. Ugyancsak ma fejezte ki részvétét Vilmos német császár is. A miniszter holttestét ma helyezték ravatalra a külügyminiszterium palotájában és csütörtökön fogják a Mihály-templomban a király külön rendeletére nagy diszompával beszentelni s innen azután a család cseh-országi sírboltjába szállítják.

A közös pénzügyminiszter lemondása.

Budapest, február 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Burrián báró közös pénzügyminiszter beadta állásáról való lemondását s kérte öfelségétől való felmentését. A bécsi jelentés a lemondás okának azt mondja, hogy Burrián ezzel annak a paritásnak kíván eleget tenni, amely szerint a közös külügyminiszterek közül kettő mindig osztrák, már pedig Berchtold grófnak külügyminiszterre való kinevezésével két magyar ember van a közös kormányban. A bécsi jelentés egyúttal azt is tudatja, hogy Burrián utódja Hohenlohe herceg, trieszti helytartó lenne.

Rablógyilkosság a fővárosban.

Budapest, február 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szombat éjjel a fővárosban a Mohács- és Szabolcs-utca sarkan rablógyilkosság történt. Egy Sütő Sándor nevű utca seprőt leszurtak elvették tőle csekélyke pénzét s lehúzták róla a csizmáját. A rendőrség csakhamar kinyomozta és elfogta a rablógyilkost aki egy Sánta Nagy Károly nevű napszámos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1911. évi okt. hó 1-ső napjától.

ERKEZIK.

Nagybecskereki pályaudvarra.

	óra	perc
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt	9:28	
Pancsováról délután	5:15	
Budapest—Szegedről reggel	6:32	
Budapest—Szegedről délután	5:04	
Szegedről délelőtt	9:42	
Budapest—Nagykikindáról este	9:45	
Szécsányból este	6:40	

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.

Zsomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este	8:15
Módosról reggel	6:30
Pancsováról reggel	8:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8:23
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9:34
Szécsányból este	6:40

INDUL.

Nagybecskereki pályaudvarról.

Pancsovára délelőtt	8:10
Pancsovára este	7:15
Szeged—Budapestre délelőtt	10:03
Szeged—Budapestre este	7:21
Szegedre délután	1:12
Nagykikinda—Budapestre reggel	5:30

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.

Zsombolya—Temesvár—Versecre délután	4:15
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel	3:33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2:26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11:55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5:25
Módosra reggel	6:31
Zsombolyára délelőtt	11:00

Kanakon közvetlen közelében a községnek és vasutnak egy tagban levő

360 kat. holdas kitünő birtok

épületekkel és teljes felszereléssel előnyös fizetési feltételek mellett

:: eladó. ::

Érdeklődőknek szives felvilágosítást ad

Meiszner Péter, Kanak.

248—5.1

152. Bvk. 1912. sz.

254—1.1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. járásbíró 1910. évi Sp. I. 328/4. és 329/4. sz. végzésével megkezdett nagybecskereki kir. bíróságnak 1911. évi V. 655/4. és 656/2. számú végzése folytán dr. Winter Lajos nagybecskereki ügyvéd által képviselt Grünhut Friedrich wieni cég javára 240 kor. 78 fill. és 509 korona 40 fillér tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1911. évi október hó 15 ik napján lefoglalt és 2156 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken, alperes lakásán leendő megtartására határidőül 1912. évi február hó 29. napjának délelőtt 8 órája kitűztetik, az 1911. évi V. 655/10. sz. a. kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: ruha árucikkek és varrógépek.

Nagybecskereken, 1912. évi február hó 7. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

Rámpás

dr Brájjer Lajos szőlőjéből

literje 36 krajcár

Kapható: Zápolya-utca 1. szám alatt a ház mesternél.

116—1911. sz.

246—1.1

Kimutatás

a felszámolás alatt álló *Első jarkováci takarékpénztár részvénytársaság* javára 1911. évi január 1-től 1911. évi december hó 31-ig befolyt és annak terhére kiadott összegekről.

Különbéféle bevételek címén befolyt 1905 kor. 59 fill.
1910. évi pénztári maradvány 161 kor. 50 fill.

Összes bevétel 2067 kor. 09 fill.

Felmerült kiadások címén kiadott 1768 kor. 79 fill.

1911. évi december hó 31-iki pénztári készlet 298 kor. 30 fill.
azaz kettőszázkilencvennyolc korona 30 fillér.

Nagybecskereken, 1911. évi február hó 10-én.

Fodor, Vattay, Szávits,
felszámolók.

Törökkanizsai járás főszolgabírájától.

892. V. 1912. szám. 240—3.2

Pályázati hirdetmény.

Óbéd községben üresedésben lévő *irmoki* és ujonnan szervezett *irmok-végrehajtói* állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy képességüket és eddigi működésüket igazoló bizonyítványokkal, valamint erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt, szabályosan felbélyegzett, sajátkezűleg irt kérvényüket f. évi március hó 15-ig alulírott címezve adják be.

A fenti felszerelés nélkül, vagy elkésve érkezett kérvényeket visszautasítom.

Az állások mindegyike 800—800 kor. fizetés és a törvényhatóság jóváhagyásától feltételezetten 120—120 kor. lakbérrel lesz javadalmazva.

Törökkanizsán, 1912. február hó 14.

Dr. Mihálovits, h. főszolgabíró.

Pancsovai járás főszolgabírájától.

707—1912. szám. 252—2.1

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött *ferenczhalmi I-ső segédjegyzői* állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása évi 1080 kor. fizetés, 2 öl kemény tűzifa és szabad lakás.

Felhívom mindazon okleveles jegyzőket, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi március hó 10-ig a pancsovai szolgabíróhoz nyújtják be.

A választás napját később fogom meghatározni.

Pancsova, 1912. évi február hó 16-án.

Dr. Gyertyánffy, főszolgabíró.

6216—1911. kig. szám. 239—3.3

Árlejtési hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járás főszolgabírája mint utibizottsági elnök a nagyszentmiklós-sárafalvai vicinális-utnak 0—3.200 km. utszakaszának borosbesi terméskövel leendő kiépítésére, illetőleg az építési munka biztosítása céljából zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. Felhívatnak pályázók, hogy ajánlataikat f. évi február hó 29-én d. e. 9 óráig a járási főszolgabíró hivatalos helyiségében adják át, ugyanakkor a költségvetésben feltüntetett 33.004 koronának megfelelő 5%-a bantpénz készpénzben vagy értékpapírban teendő le.

A munkára vonatkozó feltételek az árlejtés napjáig a hivatalos órák alatt betekinthetők, ugyancsak az előmérieti költségvetés is. Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Az utszakasz ez évben kiépítendő, de az ut csak a kiépítést követő 6 hónap után vétetik át és a kereseti összegből 1912. évi december hó 31-én az 1 km.-ért járó összeg kifizetetik, a fenmaradó összeg pedig 3 évi egyenlő részletben 5 1/2%-os kamattal, de a kamat a fenmaradó összeg után csak 1913. évi január hó 1-től jár.

Az utibizottság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson.

Nagyszentmiklós, 1912 február 12.

Hady, főszolgabíró.
mint az utibizottság elnöke.

Perjámosi járás főszolgabírájától.

440—1912. sz. 249—3.1

Pályázati hirdetmény.

Nagyszentpéter községben üresedésben lévő községi *jegyzői* állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi március hó 15-ig hivatalomhoz annnyival is inkább nyújtják be, mert a későbbben érkező vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása évi 2692 korona készpénzfizetés és 80 korona utiatalányból áll.

Megjegyzem, hogy a község szervezési szabályrendelete szerint a jegyzői fizetésben bennfoglaltatik a szükség esetében felfogandó irnok javadalmazására szolgáló 400 koronányi összeg is.

Perjámos, 1912. évi február hó 15-én.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Bánlakai járás főszolgabírájától.

256—1912. szám. 250—2.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye bánlakai járásához tartozó *Ürményháza* községben rendszeresített községi *segédjegyzői* állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból 800 korona, állami kiegészítés 200 korona, 120 korona lakbér és szorgalmához képest 200 korona mellékjövödelém.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-ában, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi március hó 10-ig annnyival is inkább adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határidejéről később fogok intézkedni.

Bánlak, 1912. évi február hó 16-án.

Dr. Ürményi főszolgabíró.

1139 Bvk. 1911. sz.

253—1.1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. járásbíró 1911. évi 12629. és 12630. számú végzésével megkezdett nagybecskereki kir. bíróságnak 1912. évi V. 4/2. és 1640/911. számú végzése folytán Szerb takarékpénztár és Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság javára 828 kor., 1200 kor. és 1500 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1912. évi január hó 20-ik napján felül foglalt és 560 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken, Csernovits-utca 1. hsz. a. leendő megtartására határidőül 1912. évi február hó 27. napjának délután 3 órája kitűztetik.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: butorok stbbi.

Nagybecskereken, 1912. évi február hó 10. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

Munkás-leányok

felvétetnek

egy nagyobb helybeli iparvállalatnál. Cim a kiadóban.

Hirdetések

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.